

KURJER WILEŃSKI

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY

Redakcja i Administracja: Wilno, Jagiełłowa 2. Wstępny: redakcji 10, administracji 10. Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 9—3 popoł. Sekretarz redakcji przyjmuje od godz. 1—3 popoł. Administracja czynna od godz. 9—3 popoł. Rykopisów Redakcja nie zwraca. Drukarnia: wydawnictwo przyjmuje od godz. 1—3 popoł. Ogłoszenia są przyjmowane: od godz. 9—3 17—9 wiecz. Konto czekowe P. K. O. Nr. 80.730. Drukarnia — ul. 8-to Jaśka 1, Telefon 3-40.

Minister Zaleski o wynikach konferencji lozańskiej.

Wobec zakończenia prac konferencji reparacyjnej w Lozannie, przedstawiciel Agencji „Iskra” zwrócił się do ministra spraw zagranicznych, p. Augusta Zaleskiego, z prośbą o sprzecyżowanie polskiego punktu widzenia na rezultaty tej konferencji. P. min. Zaleski oświadczył, co następuje: — Wydaje mi się, iż konferencję lozańską należy traktować jako pierwszy akt zakrojonej na większą skalę akcji, mającej na celu ustalenie i — o ile możliwości — usunięcie przyczyn obecnego światowego kryzysu gospodarczego. Pierwszy ten akt prawie w zupełności był wypełniony kwestją odškodowań wojennych.

Jak zawsze w tego rodzaju sprawach, gdzie ściera się tak przeciw sobie interesy, jedynym sposobem załatwienia sporu jest kompromis, a przy kompromisie znowu zawsze jest najłatwiejszą rzeczą jego krytyka, gdyż każdy z uczestników dyskusji musi się czegoś zrzec.

Polska w kwestji odškodowań nie była prawie zupełnie zainteresowana bezpośrednio i dlatego — stojąc zdala od tej części pracy konferencji, możemy z zupełną bezstronnością przyznać, iż osiągnięte rezultaty uznać należy za zadawalające dla wszystkich stron zainteresowanych.

O ile jednak zainteresowania nasze bezpośrednio w odškodowaniach są małe, o tyle pośrednie skutki załatwienia tej sprawy mogą być dla nas ważne. Ostatecznie bowiem wejście w życie układu lozańskiego zależne jest od dojścia do porozumienia z Ameryką w sprawie długów wojennych, a u regulowanie tej sprawy dotyczy nas podwójnie.

Z jednej strony sami jesteśmy obciążeni pewnymi długami wojennymi, choć — stosunkowo do innych wielkimi, ale zawsze przy dzisiejszych warunkach budżetowych, dość uciążliwymi. Z drugiej strony zaś istnieje uzasadniona nadzieja, że z chwilą uregulowania kwestji odškodowań i długów wojennych, sytuacja finansowa świata ulegnie pewnej poprawie i pociągnie za sobą „odmrożenie” kredytów w tych państwach dłużniczych, które płacić swych zobowiązań nie są w możności, co powinno przyczynić się do tak niezbędnego dla Polski ogólnego uruchomienia kredytów.

Alle i poza tą kwestją poruszono w Lozannie cały szereg spraw które o ile ich załatwienie powiedzie się, będą niewątpliwie miały dla nas znaczenie. Postanowiono zwołać ogólną konferencję gospodarczą, wyznaczono już częściowo komitet, przygotowawczy dla tej konferencji, poruczając jej zrealizowanie i dopełnienie komitetowi wykonawczemu rady Ligi Narodów. Do powodzenia tej konferencji przysługują wielką wagę. Nie tylko jej postanowienia merytoryczne mogą mieć znaczny wpływ na rozwój sytuacji gospodarczej świata, ale samo jej powodzenie lub niepowodzenie niewątpliwie oddziałają na przyszłość Ligi Narodów wogóle, a na jej stanowisko jako czynnika gospodarczego w szczególności.

Niestety, musimy stwierdzić, że na polu gospodarczym mało miała Liga Narodów powodzenia. Nie chcąc niczego krytykować. Może niepowodzenia dotychczasowe były koniecznością, od samej Ligi Narodów niezależną. Niemniej fakt pozostaje faktem. To że wszyscy, komu autorytet Ligi leży na sercu, powinni przyczynić się do tego, aby to obecne i bezwzględnie najwię-

ksze gospodarze przedsięwzięcie Ligi było uwiecznione powodzeniem. Wreszcie należy wspomnieć o mianowaniu odrębnej komisji do zajęcia się sprawą gospodarczego położenia państw w centralnej i wschodniej Europie. Nie będzie od rzeczy wspomnieć, że powzięte przez konferencję w tej sprawie postanowienia w znacznej części odpowiadają sugestjom delegacji polskiej, wyłożonym w memorandum naszym, złożonym konferencji. W ogólnych zarysach idee tego memorandum opierają się na tych samych przesłankach, na których opieraliśmy się w swoim czasie, biorąc inicjatywę zwołania bloku państw rolniczych. To też uważam, iż pierwszym krokiem, jaki winniśmy teraz uczynić, powinno być ponowne zwołanie tego bloku. Z tą inicjatywą przagnę w jak najkrótszym czasie wystąpić do państw zainteresowanych — zakończył minister Zaleski.

Nominacja biskupa pińskiego

RYM, 12.VII. (Pat). „Osservatore Romano” ogłasza, że Ojciec Św. mianował biskupem pińskim ks. Kazimierza Bukrabe, proboszcza z Brzeźcia n. Bugiem.

Konsul francuski na województwa wschodnie.

WARSZAWA, 12.XII. (Pat). Pan Prezydent Rzeczypospolitej udzielił exequatur p. Arsene Auguste Ronflard, konsulowi Francji w Warszawie na obszar województwa warszawskiego, łódzkiego, lubelskiego, białostockiego, nowogródzkiego, poleskiego, wołyńskiego i wileńskiego, z siedzibą w Warszawie.

Zmniejszenie się liczby bezrobotnych.

WARSZAWA, 12. 7. (Pat). — Według danych statystycznych, liczba bezrobotnych, zarejestrowanych w PUPP, wynosiła w dniu 9 lipca r. b. w całym państwie 240.170 osób, co stanowi spadek w stosunku do tygodnia poprzedniego o 4.687.

Unieruchomienie kopalni.

KATOWICE, 12. 7. (Pat). — W związku z unieruchomieniem kopalni „Ferdynand” do wylądowania się, że 225 osób zatrudnionych będzie nadal na tej kopalni, 900 osób w ciągu najbliższych 3 tygodni przeniesionych zostanie na kopalnię „Mysłowice”, reszta zaś zwolnionych robotników w liczbie 600 znajdzie pracę na kopalni „Mysłowice” za 2—3 miesiące z chwilą zwiększenia się popytu na węgiel.

Demonstracje przeciwko rewizjonistom niemieckim.

BERLIN, 12. 7. (Pat). — Demonstracje antyniemieckie na placu Marszałka Piłsudskiego w Warszawie odbyły się już celem w prasie niemieckiej różnego odtonienia politycznych. — I tak „Berliner Tageblatt”, donosząc o tej demonstracji w depeszy swego korespondenta, pisze, iż jest ona pierwszym wyrazem protestu zorganizowanym pod hasłem manifestacji antyniemieckiej.

Szczegóły ustawy o koncesjonowaniu komunikacji autobusowej.

Zgodnie z ustawą o zarobkowym przewozie osób i towarów pojazdami mechanicznymi, która wchodzi w życie z dniem 15 b. m. na zarobkowy przewóz osób lub towarów, poza obszarem jednej gminy, wymagane jest uzyskanie koncesji.

Nie potrzeba uzyskiwać koncesji, na: dożary przewozu zarobkowym osobom pojazdami mechanicznymi, wynajmowaniem w całości; bezpłatny przewóz pracowników z miejsca pracy i do miejsca pracy wsielami pojazdami przedsiębiorstwa; przewóz towarów przez przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe, oraz gospodarstwa rolne i lesne wyłącznie dla własnych potrzeb i własnymi pojazdami mechanicznymi; przewóz paczek i innych przedmiotów nadających się do transportu pocztowego na podstawie ustawy o poczcie, telegrafii i telefonii; przewóz towarów dokonywany przez Polskie Koleje Państwowe; przewóz uczniów do szkół, oraz przewóz osób w celach krajoznawczych i turystycznych pojazdami mechanicznymi instytucji kulturalnych i społecznych lub przez nie do tego celu wynajętymi; doręczanie przesyłek pocztowych, organizowane przez towarzystwa turystyczne.

Ponadto gmina miejska może za zgodą ministra robót publicznych przedłużyć miejscową linię autobusową do sąsiednich miejscowości bez obowiązku uzyskania koncesji.

Echa porozumienia lozańskiego.

Mac Donald — optymista. Zadovolnienie z wyników lozańskich.

LONDYN, 12.VII. (Pat). Dzisiejsze posiedzenie Izby Gmin zostało otwarte przy udziale bardzo licznej publiczności, która przybyła, aby wysłuchać oświadczenia Mac Donalda o konferencji w Lozannie. Mac Donald uważa, że konferencja w Lozannie i jej wyniki mogą doprowadzić do uregulowania tych zagadnień, związanych z reparacjami, które dzisiaj zawadzają w rozwoju gospodarczym. Nie wszystkie trudności ekonomiczne powstały wskutek wojny, a tak długo, jak długo trwają reparacje, niemożliwe jest całkowite podniesienie się dobrobytu gospodarczego. Dopóki nie nastąpi ono w Rzeczy, stanowiącej ważny czynnik gospodarstwa światowego, nie może być mowy o żadnej poprawie u nas.

Mac Donald jest zdania, że porozumienie obecne nie rozbi się. Czyniąc aluzję o Stanach Zjednoczonych, Mac Donald oświadczył, że poruszając tę kwestję, dotyka bardzo drażliwego punktu. Nikt nie może potępić Ameryki za stanowisko, które w tej sprawie zajęła. Również jest wiadome, że nie przyjęła ona dotychczas żadnych zobowiązań ani nie dała żadnych wskazówek, na jakich podstawach byłaby gotowa układać się z nami.

Artykuł 1-szy — mówił Mac Donald — porozumienia lozańskiego kładzie kres reparacjom, co jest wiel-

Yankesi nie chcą rezygnować z należności europejskich.

NOWY YORK, 12.XII. (Pat). „New York Times” donosi z Waszyngtonu, że w kongresie wzmagają się opozycja przeciwko jakiegokolwiek zmianie układów Stanów Zjednoczonych z pań-

Wznowienie rozprawy kłajpedzkiej w Hadze.

HAGA, 12.XII. (Pat). Wczoraj wznowiono rozprawę kłajpedzką. Agent francuski dowodzi, że skład nowego dyrektoriatu miał na celu wywołanie votum nieufności, jako pretekstu do rozwiązania sejmiku. Jest to sprzeczne ze statutem. W ten sposób o losach dyrektoriatu decyduje nie lu-

Parlament francuski troszczy się o obronę kraju.

Herriot przeciwko socjalistom.

PARYŻ, 12.XII. (Pat). W dyskusji nad kwestją zniesienia ćwiczeń rezerwistów oraz wszelkich manewrów w roku 1932 zabrał głos Herriot, który powiedział między innymi, bez ogródek, że rząd nie zgodzi się nigdy na zniesienie okresu ćwiczeń rezerwistów. Herriot podkreśla, że należy do liczby tych, którzy głosowali za skróceniem okresu służby wojskowej, pod warunkiem jednak, że zmniejszenie czasu służby czynnej zastąpione zostanie uregulowaniem powołania rezerwistów na ćwiczenia. Minister powołuje się na autorytet Jauresa, który oświadczył, że stronnictwo polityczne, niezdolne dokonać ofiary na rzecz obrony swego kraju, jest niedźmiem stronnictwem.

Podkreślając każde słowo, mówca przypomniał, że podczas gdy Francja ma wątpliwość, czy należy utrzymać okres ćwiczeń rezerwistów, w innych krajach, poza oficjalnymi armiami, istnieje tak wielka liczba czynników tajnych, że ludzie poważnie my-

Herriot uzyskał votum zaufania.

Plan finansowy rządu przyjęty.

PARYŻ, 12.XII. (Pat). Izba przyjęła 385 głosami przeciwko 201 całość projektu finansowego Herriota,

Przed konferencją Ottawską. Porządek dzienny ogłoszony.

LONDYN, 12. XII. (Pat). Z Ottawy donoszą, że rząd kanadyjski ogłosił porządek dzienny konferencji Ottawskiej. Porządek ten rozbił się na trzy główne rozdziały. Pierwszy rozdział dotyczy spraw ogólnych, handlu i polityki taryfowej, oraz zarządzeń, które mogłyby pomóc handlowi wewnątrz imperjum. Drugi rozdział dotyczy spraw mo-

kich rewizji są zamknięte. Stanom Zjednoczonym uczyniono międzynarodowy afront. LONDYN, 12.VII. (Pat). Informacje, jakie w ciągu dnia dzisiejszego nadeszły z Ameryki do Londynu, wskazują na to, że coraz silniejsza staje się opozycja Kongresu amerykańskiego wobec jakiegokolwiek zmian w sprawie długów wojennych państw europejskich. Opozycja zarówno senatorów, jak i Izby reprezentantów różnie z godziny na godzinę, a widoki możliwości rewizji długów wojennych w Ameryce nie tylko nie rosną po zakończeniu konferencji lozańskiej lecz przeciwnie, gwałtownie maleją.

Stanowisko Anglii.

LONDYN, 12.VII. (Pat). W czasie dyskusji w Izbie Gmin Landsbury w imieniu opozycji Partji Pracy wyraził rządowy powinszowanie z powodu wspaniałego dzieła, dokonanego w Lozannie, zaznaczając, iż rząd, który będzie wybrany w Stanach Zjednoczonych w grudniu, okaże się szlachetnym, aby zakończyć wreszcie z sprawą odškodowań i długów.

Lloyd George oświadczył, iż od 10 lat dąży do polityki skreślenia oszko-

Neville Chamberlain przedstawił następnie stanowisko Wielkiej Brytanji w sprawie długów. Minister oświadczył: Jeżeli ogólne skreślenie długów będzie mogło być urzeczywistnione, to skreślimy je, jeżeli zaś przeciwnie, będziemy musieli czekać, żeby zobaczyć, co nam zaproponuje Ameryka, a dopiero potem omówimy, co możemy zaproponować naszym sojusznikom. Błoby rzeczą najbardziej nierozumną sugerować nam, że zanim dowiemy się co zaproponuje nam Ameryka, anulujemy nasze wierztelności u naszych sojuszników europejskich.

Odpowiadając na zapytanie w sprawie rezolucji Banku Wypłat Międzynarodowych, dotyczącej parytetu złota, Chamberlain zaznaczył, iż rząd nie zamierza wrócić do parytetu złota

Projekt nowego dekretu o rejestrowaniu zastawie zboża.

Na ostatnim posiedzeniu Rada Ministrów uchwaliła szereg zmian w obowiązującym rozporządzeniu Pana Prezydenta z dnia 22 marca 1928 r. o rejestrowaniu zastawie rolniczym. Zmiany te wprowadzone zostaną w życie nowym dekretem Pana Prezydenta, nowelizującym dekret dotychczasowy.

Jak się dowiadujemy, nowelizacja ma na celu zwiększenie ochrony wierzycieli przez zmniejszenie odpowiedzialności karnej niesumienności zastawcy i osób trzecich, naruszających świadomie prawa zastawnika-wierzyciela. Poza tym idzie ona w kierunku ochrony przedmiotu zastawu przed ekwizycją ze strony osób trzecich. Jak wykazała dotychczasowa trybunałowa praktyka udzielania pożyczek pod zastaw zboża, przepisy obowiązujące rozporządzenia nie zabezpieczyły prawa instytucji, udzielających pożyczek pod zastaw zboża w sposób dostateczny. Korzystający z pożyczki pod zastaw zboża wykazywali brak zrozumienia praw wierzyciela do przedmiotu zastawu, który pozostawiany jest w ich posiadaniu. Często zdarzały się wypadki samowolnego rozporządzania się zastawionym zbożem przez rolników. Z drugiej zaś strony dotychczasowe sankcje karne niedostatecznie powstrzymywały masowo występujące często wypadki sprzedawania zastawionego zboża.

Również jednym z czynników, osłabiających prawa zastawnika-wierzyciela, była możliwość skierowania ekwizycji przez osoby trzecie do zastawionego przedmiotu. Uchwalony na Radzie Ministrów projekt noweli do rozporządzenia Pana Prezydenta Rplietej wprowadza postanowienia, które uświadamia powyższe wymienione braki i niedokładności przepisów dotychczasowych. M. in. projekt noweli postanawia, że zastawione zboże nie może podlegać zajęciu ekwizycyjnemu i nie może być wciągnięte do masy upadłościowej jego właściciela dla zaspokojenia wierzycielności osób trzecich z pewnymi wyjątkami dla skarbu państwa (z tył. podatków: gruntowego, majątkowego i przemysłowego), dopóki odnośna wierzycielność, udzielona pod zastaw zboża, nie zostanie spłacona.

Projekt wzbiera takich ekwizycji przez osoby trzecie, zezwalając jednak równocześnie na realizację przedmiotu zastawionego przez banki dla zaspokojenia ich wierzycielności z tytułu pożyczek, udzielonych pod zastaw.

Podniesiona zostanie również sankcja karna. Mianowicie — jak się dowiadujemy — nowela przewiduje karę więzienia od 6 miesięcy do 2 lat wraz z grzywną do wysokości 10.000 względnie samą grzywną do wysokości 10 t. zł. Kary te stosowane będą względem tego, kto rozmyślnie zniszczy lub bezprawnie sprzeda zastawione zboże, albo dopuści do jego usunięcia lub też, kto rozmyślnie zastawione zboże niebędące jego własnością. Też same kary podlegać będzie ten, kto świadomie nabywa zboże, będące przedmiotem zastawu, bez zgody zastawnika.

Jak się dowiadujemy, nowy dekret zostanie ogłoszony niebawem. (Iskra).

Lakoniczny dziennik ekonomisty.

Nafciarze nasi nareszcie się dogadali. Pogodzyli swe interesy Syndykat Producentów Ropy i rafinerie zrzeszone w syndykacie Przemysłu Naftowego. Przybędzie więc jeszcze jeden kartel. Porozumienie poszczególnych grup przemysłu naftowego opiera się na zasadzie gwarantowanego pełnego odbioru przez rafinerie całej produkcji ropy, przycem ceny ropy mają być tak kalkulowane, by z podwyżki produktów naftowych korzystał nie tylko rafinerzy ale też i właściciele szybów.

Równolegle z nafiarcami obradowali pod przewodnictwem min. d-ra F. Zarzyckiego nasi „baroni węglowi”, wypraszając od Rządu starym zwyczajem zmniejszenie obciążeń socjalnych, redukcję podatków, zmniejszenie taryf kolejowych i t. d.

Licytacja, komornikiem wieje od cyfr załogi podatkowych w Polsce, globalna suma której wynosi 1 miliard 577 milionów, w tem przeszło miliard zaległości skarbowych, 338 milionów — samorządowych i 239 milionów zaległości świadczeń społecznych. Na województwa wschodnie przypada ogółem 116 milionów zaległości podatkowych. Największe są u nas w Wileńszczyźnie zaległości z tytułu podatku przemysłowego w handlu. Wynoszą one 80 proc. ogólnopolskiej sumy zaległego podatku przemysłowego.

Najwięcej martwi się kryzysem rolnictwa polskiego Spółka Eksploatacyjna soli potasowych t. zw. „Tesp”. Swego czasu robiła ona dobre interesy ze względu na opłacalny zbyt swej produkcji, dziś podziela losy swego odbiorcy rolnika. Straty jej za 1931 r. wyniosły 678 tysięcy; dług 8 milionów. Nie jest to przyjemne dla Banku Gospodarstwa Krajowego, który finansuje „Tesp” i jest jego głównym akcjonariuszem.

Autobusy zatrzymują wywczaszą wakacyjne dyrektorem Kolei Państwowych. Na 1410-ciu miejscowych linjach pasażerskich pracuje 1810 przedsiębiorców, które rozporządzają 2.652-oma autobusami. U nas w województwach wschodnich pracuje 201 przedsiębiorców.

Nie myślimy jednak, że kolejnictwem polskim kierują palatuchy. Pod względem ilości podróży i przesyłek towarowych przewiezionych kolejami państwowymi Polska stoi wśród państw europejskich na czwartym miejscu. Współzawodnikiem eksploatacji bije Polska Niemcy i Rosję sowiecką, ustępuje zaś Francji, Czechosłowacji, Austrii i (o dziwo!) Rumunii.

Wymiana naturalna staje się coraz bardziej modną formą obrotu międzynarodowego. Świeżo Czechosłowacja zawarła umowę z Węgrami, na mocy której Węgry obejmą 3000 wagonów koksu z Morawskiej Ostrawy w zamian za hydro i tłuszcz węgierskie.

Czechosłowacja wogóle chytry jak może i wprowadza monopol przywozu zboża, który ma być powierzony specjalnemu syndykatom regulującemu ceny i przywóz zboża. Dotyka to poważnie interesów eksportowych naszego rolnictwa.

Mamy nowy rekord w światowych finansach. Rząd angielski dokonał największej w świecie transakcji finansowej przeprowadzając konwersję 5-procentowej angielskiej pożyczki wojennej. Dług państwowy Wielkiej Brytanji wynosi bajonką sumę 7 miliardów funtów szterlingów, pożerając rocznie z budżetu, angielskiego 290 milionów funtów na procenty i 30—40 milionów na amortyzację. Główny coraz większym deficytem budżetowym kanclerz skarbu Neville Chamberlain puścił się na ryzykowny ale sprytny manewr. Największą pożyczką wśród długów państwowych jest 5-procentowa pożyczka wojenna przekraczająca 60 miliard. zł. Chamberlain redukuje pięcioprocentową stopę do 3,5 proc. i jedynym osiągnięciem zdobywa 23 milionów funtów rocznie oszczędności. Żeby nie wywołać paniki posiadaczom pożyczki zaoferowano dozwolnie wykup obligacji lub zamianę na nową pożyczkę, przycem ci oskonwertują pożyczkę w ciągu 15-tu dni otrzymają 1 proc. bonifikacji. Dzwine te Anglik! Zamiast paniki — na giełdach londyńskich entuzjazm. City wry. Papiery podskoczyły w ciągu jednego dnia o kilka procent. Razem z obligacjami państwowymi poszły w górę obligacje przemysłowe i akcje. Konwersja się udała. Anglij złożyli egzamin dyscypliny gospodarczej.

BANK GDAŃSKI

obniżył z dniem dzisiejszym stopy dyskontowa z 5 proc. na 4 proc., a stopę lombardową z 6 proc. na 5 proc. (Pat).

GIĘŁDA WARSZAWSKA

DEWIZY: Nowy York 8,92 — 8,94 — 8,90. Paryż 35,03 — 35,12 — 34,94. Szwajcarja 173 — 174,25 — 173,37. Tendencja niejedno-

PAPIERY PROC.: Pożyczka budowlana 36,50 — 36,90. Inwestycyjna seryjna 38,25. 5 proc. konwersyjna 36,50 — 37,75. 7 proc. stabilizacyjna 48 — 48,50 — 48,8 proc. L.Z. B.G.K. i B.R. obl. B.G.K. 94. Te same 7 proc. 83,25. 4 i pół proc. ziemskie 35,50 — 35,25. Tendencja dla pożyczek niejednolita, dla listów mocniejsza.

AKCJE: Bank Polski 71 — 72,50. Lilpop 12,25 — 12. Tendencja słabsza.

SZKOLNICTWO POWSZECHNE W NADCHODZĄCYM ROKU SZKOLNYM.*

Dzieci — nauczyciele — lokale.
Przewidywania administracji szkolnej, oparte na statystyce, mają szczególne znaczenie dla polityki szkolnej w dziedzinie szkolnictwa powszechnego, które jak wiadomo rozporządza masowym materiałem dzieci i musi dbać o opowanie tego materiału i wciąż nowego dopływu z dorastaniem roczników do wieku szkoły powszechnej.

Gdy w ubiegłym roku szkolnym było w Okręgu 307.577 dzieci obowiązkowych do uczęszczenia do szkoły, w nadchodzącym roku liczba ich wyniesie 323.567. W r. szk. 1931/32 liczba uczniów w publicznych szkołach powszechnych wynosiła 251.935, zaś w r. szk. 1932/33 wyniesie ona 304.421. Wypadnie zatem objąć szkołą powszechną znowa zgró 50.000 dzieci, o tyle bowiem wzrosła frekwencja.

Jak trudne zadanie czeka czynników szkolnych z zestawienia tych cyfr z liczbą szkół i nauczycieli. W r. szk. 1931/32 było 2436 publicznych szkół powszechnych i 4383 etatów nauczycielskich, w r. szk. 1932/33 będzie 2486 szkół i ta sama liczba etatów. Przybywa więc 50 szkół przy niezmienionej liczbie nauczycielskich etatów. Tak więc prawie cały przyrost trzeba będzie opowiadać temi samymi środkami. Oznacza to dalsze obciążenie nauczycieli. W ubiegłym roku wynosiło ono 57 dzieci na jednego nauczyciela, w nadchodzącym roku wyniesie ono przeciętnie 69. Najwyższe obciążenie (w pow. nowogrodzkim) dojdzie do 78 dzieci, najniższe (w Wilnie) wyniesie 51 dzieci. Najmniejsze obciążenie na wsi wykazuje powiat święciański (64 dzieci). Ponieważ jednak w powiatach na prowincji typem szkoły jest 1 i 2-klasówka, w której nauka odbywa się na zmianę, przebiegające obciążenie nauczyciela na wsi nie przekroczy 40 dzieci. Natomiast najcięższe warunki będą w Wilnie, gdzie jednocześnie obciążenie nie przewyższy 50 dzieci.

Pewne ułatwienie zadania stwarza prywatne szkolnictwo, które w ubiegłym roku liczyło 19346 uczniów, a w r. szk. 1932/33 prawdopodobnie również pomieści około 20.000 dzieci. Gdy w r. szk. 1931/32 nie spełniało obowiązku szkolnego 9046 dzieci, zamieszkałych w t. zw. obwodach pozaszkolnych, liczba dzieci, które nie będą spełniały obowiązku w r. szk. 1932-33 wzrosła do 16843, w czym przeszło 8000 dzieci przetransportowanych z obwodów pozaszkolnych do szkół publicznych w formie deklaracji.

Zmiany programu — podręczniki.
W myśl ustawy o nowym ustroju szkolnym już w nadchodzącym roku szkolnym nastąpią pewne zmiany. Program piątego oddziału szkoły powszechnej został uzgodniony z programem byłej pierwszej klasy gimnazjum. Z programu piątego oddziału znika język obcy, który pozostaje przejęciem dla oddziału 6 i 7-go.

Ustawa o prywatnym szkolnictwie wymaga uregulowania do roku 1934 wszystkich spraw prywatnej szkoły, która będzie musiała wypełnić warunki, przewidziane ustawą. W druku jest podręcznik rachunków dla 4-go oddziału, w języku litewskim. Nadto są przygotowane do druku czytelniki, uwzględniające moment regionalny, tak ważny w nauce, a tak mało dotąd w nim uwzględniony na naszych terenach. Będą one wydane również w języku litewskim i białoruskim.

Kształcenie nauczycieli.
Poza zwinieniem seminarjum nauczycielskiego w Borunach i seminarjum im. Bohuszewicza w Wilnie, nadto zaś Państwowego Kursu Nauczycielskiego i Wyższego Kursu Nauczycielskiego, ulegają likwidacji pierwsze kursy we wszystkich seminarjach Okręgu, co wynika z ustawy o nowym ustroju szkolnym. Nadmiar sił nau-

czyielskich przejął się już w ubiegłym roku, w którym pozostało niezatrudnionych 70 kandydatów. Obecnie na 70 wolnych posad w Okręgu jest 280 kandydatów. Dla podniesienia sprawności nauczycieli kładzie się wielki nacisk na konferencje rejonowe i organizację się kursów. W ciągu roku szkolnego odbył się kurs dla kierowników 7-klasowych szkół powszechnych, podczas wakacji odbył się kurs dla kierowników szkół 3—5-klasowych, kurs wychowania fizycznego, harcerski, fizyko-chemiczny z uwzględnieniem wyrobu pomocy naukowych, kurs języka litewskiego w Świecianach, nadto zaś kurs przyrodniczy dla nauczycieli szkół średnich (w Trokach).

Oświata pozaszkolna — biblioteki — świetlice.
Z powodu zmniejszenia dotacji Ministerstwa i Sejmików praca nauczycielstwa w tej dziedzinie stała się bezpłatna. Na etatach było 6 instruktorów Kuratorium i 2 sejmikowi. Instruktorzy byli fachowymi doradcami nauczycieli w pracy kulturalno-oświatowej. Będą oni nadal utrzymywani. Z pośród wszystkich kierunków pracy, które łączą się w tym różnorodnym dziale, na uwagę zasługuje akcja biblioteczna i świetlicowa.

W Okręgu jest 45 bibliotek samorządowych z liczbą tomów 24173, biblioteki publiczne, prowadzone przez organizację oświatową liczą 46614 tomów, w 10 powiatach są powiatowe centrale bibliotek ruchomych, które posiadają 10718 tomów.

Dworek Wańkowiczowski w Krakowie.
...Niema go już... ani tych drzew wkoło, ani tego ogrodu i kwiatów, tego ganku takiego wiejskiego, ani tej długiej, zasutej śniegiem ulicy między parkanami, z nad których łatem powiewały kuszące kłosy bżoz z sąsiednich ogrodów, znikły i te pokoje miłe, swojskie jakieś, kiedy się odnajdywało powietrze Litwy, swoich ludzi, a potem gdy uczucia dziecka przetrząsały się marzeniami dziewczęce, spotykało młodych, o których się czuło, że będą sławni. Stoją tam teraz kamienie, ale ja widzę zawsze, ile razy tamtędy idę, ten dworek i jego dobrych, serdecznych gospodarzy: Panią z Jaskłowskich i pana Jana Edwarda Wańkowicza. Ale to nie było najważniejsze.

Najważniejsze było to, że jak się tam poszło pierwszy raz, to Tatko powiedział: „On był też w Powstaniu i nazywał się Leliwa, bit się i musiał emigrować”.

Wiedziawszy doskonale, co to wszystko znaczy od najmłodszego dzieciństwa. Wspomnieniami 63 roku żyło się w naszym domu. Moskale, którzy wzięli Ojca w fortecy dyneburskiej,

Znów szykany Polaków w Gdańsku.

GDĄŃSK, 11. 7. 1932. Onegdaj zdarzył się ponownie niesłychany wypadek szkodliwym ludności w Gdańsku. Mianowicie polski „Związek byłych Wojaków” zorganizował niedzielną wycieczkę statkiem po Wiśle do wioski Piekło, położonej na obszarze w. m. Gdańska. W wycieczce wzięło udział około 400 obywateli polskich, jak również i gdańskich. Organizatorzy zawiązali o projekowanej wycieczce kompetentną w tym wypadku gdańską dyrekcję cel i uzyskała od niej zezwolenie na lądowanie w Piekle. Kiedy wycieczka około godz. 3 po poł. podjeżdżała do brzegu, spostrzeżono że statku ze kilku celników i większych żandarmerów (t. zw. Landjägerów) rozpedza zbierających się na brzegu Polaków, mieszkańców Piekła, którzy wyszli na powitanie wycieczki. Widząc zbliżający się do brzegu statek celnicy i żandarmi zaczęli krzykować w jego stronę. Że lądowanie jest wzbronione. Ponieważ komitet wycieczki miał zgodę władz gdańskich na wylądowanie, a nawet zobowiązał się opłacić dietę celnika pełniącego służbę w Piekle, jeden z organizatorów wycieczki, polski inspektor celny Kapuściński, kazał przybić do brzegu, ażeby — jak sadził — nie porozumienie z gdańskimi celnikami wy-

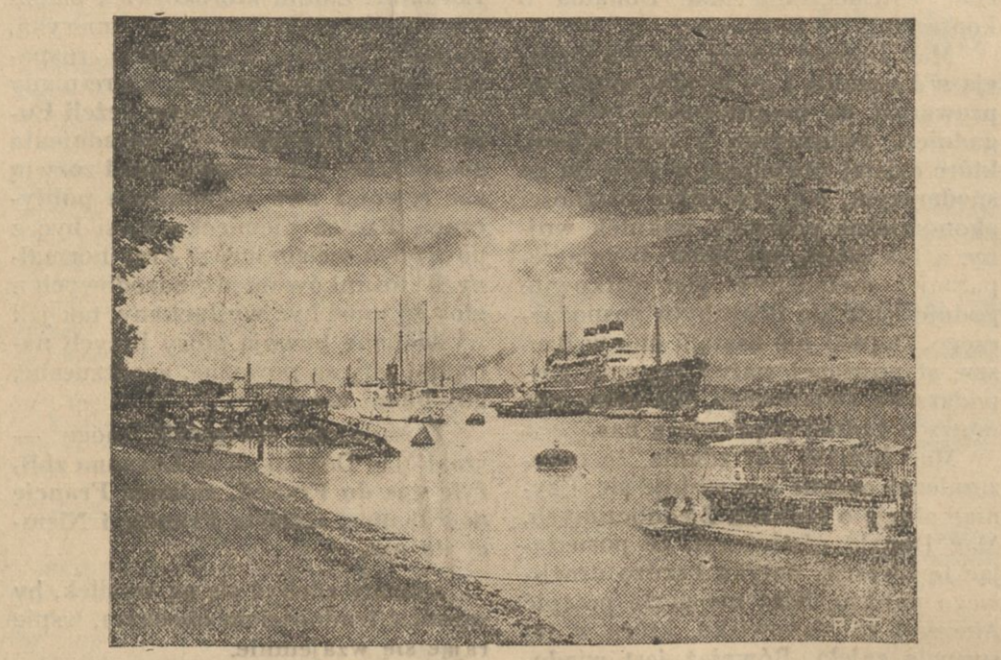
jaśnić. Do wysiadającego na brzeg inspektora Kapuścińskiego żandarm gdański wymierzył pistolet, wolał, że nie wolno wsiadać. Kapuściński wylegitymował się obecemu przytem gdańskiemu urzędnikowi celnemu i zażądał od niego urzędowego wyjaśnienia. W odpowiedzi usłyszał że jest rozkaz gdańskich władz, ażeby nie dopuścić do wylądowania wycieczki polskiej. Wobec tego p. Kapuściński uspokajając niesłychanie wzburzonych tem traktowaniem uczestników wycieczki, kazał kapitanowi statku zawrócić w kierunku Gdańska. Należy dodać, że na brzeg w Pekie wypuszczono tylko rodzinę niemieckiego celnika, którą wycieczkowicze z sobą zabrali, pozostałym oświadczone, że Polakom wsiadać nie wolno. Rozgoryczeni i oburzeni Polacy, zebrani na brzegu, zaczęli wznosić okrzyki na cześć Polski i śpiewać pieśń polską, za co został w brutalny sposób rozpalony przez żandarmerów gdańskich. Na powrocie drodze statek został obrzucony kamieniami przy szluzie „Einlage” przejeżdżającym jeden z wycieczkowiczów został ugodzony kamieniem w plecy. Przez cały czas wycieczki towarzyszyli, jadący brzegiem Wisły na rewerach policjanci gdańscy. (Iskra).

Hoover sprzeciwia się zasiłkom dla bezrobotnych.

WASZYNGTON, 12. XII. (Pat). Prezydent Hoover postawił veto przeciwko projektowi, uchwalonemu przez

Kongres, a przyznającemu 2.122 mil. dolarów na cele bezrobocia.

Exgotyczny obrazek.

Na zdjęciu naszym widzimy nastrojowy egzotyczny obrazek z portu w Kalinkuie tuż po zachodzie słońca przy zbliżającej się burzy.

zycielskich przejął się już w ubiegłym roku, w którym pozostało niezatrudnionych 70 kandydatów. Obecnie na 70 wolnych posad w Okręgu jest 280 kandydatów. Dla podniesienia sprawności nauczycieli kładzie się wielki nacisk na konferencje rejonowe i organizację się kursów. W ciągu roku szkolnego odbył się kurs dla kierowników 7-klasowych szkół powszechnych, podczas wakacji odbył się kurs dla kierowników szkół 3—5-klasowych, kurs wychowania fizycznego, harcerski, fizyko-chemiczny z uwzględnieniem wyrobu pomocy naukowych, kurs języka litewskiego w Świecianach, nadto zaś kurs przyrodniczy dla nauczycieli szkół średnich (w Trokach).

Ogólny stan szkolnictwa.

Zapytany o ogólny stan szkolnictwa na Ziemiach Północno-Wschodnich, określił go p. Kurator Szlagowski jako odpowiadający przeciętnemu poziomowi w Polsce. Są placówki, osiągające bardzo ładne wyniki, przy wielkiej ofiarności nauczycieli. Ofiarność i sumienność nauczyciela jest elementem, od którego w najpierwszym rzędzie i w największym stopniu zależą rezultaty pracy szkoły.

Najlepsi nauczyciele są również wzorowymi społecznikami. Trzeba by ustalić jako zasadę, że praca społeczna na nauczycieli rozpoczynać się powinna dopiero od momentu spełnienia obowiązków w szkole. Wiesz sama ma zaufanie do społeczników, którzy są dobrymi nauczycielami.

Palanga nauczycielstwa, odbywająca zasłużone wywczas, powróci z nich do trudnego lecz doniosłego dzieła, któremu nie może nie sprostać.

Dr. Adolf Hirschberg.

NOŻYCAMI PRZEZ PRASĘ. LORNETUJEMY ŚWIAT.

Lozanna, Lozanna!...

„Tytułik brzmi jak okrzyk radości. Niestety w tym wypadku ma on jedynie oznaczać temat dominujący na szpaltach pism — temat omawiany bynajmniej nie optymistycznie.

Tak np. oświadczenie Herriota dziennikarom, w którym czytamy: „Wszystko zależy od umowy z Ameryką. Jeżeli rząd amerykański uzna traktaty lozańskie, jako zadawalniające, jeżeli w sprawach długów zawarta będzie umowa zaspokajająca interesy wszystkich, wówczas traktaty lozańskie zostaną ratyfikowane i przyniosą dobre rezultaty. W przeciwnym razie każdy z kontrahentów zachowuje swobodę działania na własną rękę”.

„Ilustr. Korj. Codz.” komentuje następująco: „Układ lozański w swej „czystej” formie przetrwał zaledwie dwie doby. Oświadczenie Herriota, złożone przez niego po przyjeździe do Paryża, pozwala dopiero na właściwą ocenę zawartego układu.

Okazuje się, że układ lozański uzależniony został od stanowiska Stanów Zjednoczonych, że ratyfikowane będzie tylko wówczas, gdy Stany Zjednoczone na układ ten się zgodzą. W Lozannie cały rachunek zrobiono bez gospodarza. Cały rachunek ma zapłacić Wuj Sam, który chwilowo nie ma ochoty do płacenia”.

Lapidarną ocenę Lozanny „I. K. C.” zamieścił w tytule: „To dopiero zapowiedź, ale jeszcze nie porozumienie”.

Nic ciągłości.

„Nasz Przegląd” zamieszcza dłuższy artykuł p. t. „Legenda Młodej Polski”. Przytaczymy z niego wyjątki: „Każde pokolenie przeniknięte jest ambicją samotnego utworzenia nowych związków w rozwoju dziejowym społeczeństwa.

„Rewolucja 1905 roku wciągnęła ówczesną Młodą Polskę w wir walk ideowo-politycznych... W zaciśniętym Krakowie odbywały się... rozprawy i spory. Brzozowski i Warski, Daszyński... Heinrich... Nietylko „Zielony Bałonik” narodził się w dusznej kawierce (Jamię Michalkowej). Kraków był w r. 1905 kuźnią ideową dla tego właśnie pokolenia, które rządzi obecnie Polską wywołaną.

Była to Polska lewicowa, w której kielkowały już wówczas wszystkie wątpliwości w stosunku do gotowych doktryn społecznych.

„A gdy opadła za kordonem fala rewolucyjna nastąpiło gruntowne „przewartościowanie wartości”. Zwiążenie ogarnęło „młodych i najmłodszych”.

„Samolny i spontaniczny Brzozowski snił we Florencji „Legende młodej Polski”. — „To Młoda Polska” — pisał Brzozowski — „to jest właśnie ten zenit ojczyzny swobodnej pracy, najdroższego prawa, najprościej mówiąc — „młodość”.

„Po złamaniu się demokracji parlamentarnej młode pokolenie (dziejście) stanęło na bezdrożu... Zwrócić należy uwagę na wyodrębnienie się wileńskiej grupy „młodych pilsudczykowskich”. Naczelny publicysta tej grupy był duchownym spadokobiercą Stanisława Brzozowskiego. Czytając artykuły p. Henryka Dembińskiego mamy wrażenie, żeśmy się raptem cofnęli do owych dawnych, czarujących rozmów w Michałku, u Drobniera na plantach podwawelskich... „Legenda Młodej Polski odnalazła swą „ziółtą nieciągłość”.

Kongres mniejszości.

Jak wiadomo, odbył się niedawno w Wiedniu Kongres mniejszości narodowych. Oddajmy głos w tej sprawie przedstawicielowi mniejszości — publicysty z „Nowego Dziennika”: „Kongres mniejszości narodowych? Pełne uszanowanie dla wszelkich usiłowań zmierzających do obrony własnej kultury, będącej w granice rzeczy duszą każdej społeczności. Ale — jeśli w trakcie przemówienia posła Rotenstreicha, protestującego przeciw antydziejewskiej krucjacie hitlerowców, reprezentanci mniejszości niemieckich chyłkiem wychodzili z sali obrad — to od tych chyłkiem wymykających się delegatów niemieckich padał tak duży ciężar na całą trybunę kongresową, iż stawia moralną jej wartość i doniosłość — pod wielkim albo małym, ale w każdym razie — pod znakiem pytania”.

Zarobki Hitlera.

Pisma donoszą: „Jeden z tygodników drezdeńskich, przeprowadził dyskusję dochoodzenie na temat: ile zarabia Hitler? Oto wyniki tej ankiety: pensja przywódcy narodowych socjalistów, pobierana z kasy partyjnej, jest wprawdzie stosunkowo skromna: 13.200 marek rocznie, oraz 150 marek dziennie na kosztą przejazdu. Ale jest to tylko drobna część jego dochodów. Hitler otrzymuje na mocy kontraktu 50 procent czystego dochodu firmy wydawniczej Eicher w Monachium, która ma zastrzeżony monopol na wszystkie periodyczne i nieperiodyczne wydawnictwa partji. Za rok 1931, dochody te osiągnęły sumę 240 tys. marek. Ponadto Hitler pobiera 20 proc. dochodów brutto z odczy-

Demonstracja uliczna i ognisko rodzinne.

Rząd gumowych palek spada na szmaragdy się tłum. Uderzeni usiłują się cofnąć, zasłaniając głowy rękami, padają. Tłum napiera. Z tylnych szeregów sypią się kamienie, dzwoniąc na hełmach policyj. Szybko padają strzały, tłum się szamocze, faluje, krzyczy. Czerwona krew przesłania oczy, wściekłość w człowieku szaleje. Kłębowski się zwija, uderza, rozdziera kordon. Dingina sznurzem cześć ucieka, kryje się w bramach, zmyka pod ścianami. Policja pierwszych z brzegu arestuje. Innych rozprasza: plac pustoszaje — pedzą auta pogotowia. Sanitariusze podnoszą jęczących, przewiązują rany. Pozostaje starzec o długich siwych włosach; tego już nikt nie uratuje. Gdy idzie do kostnicy, oczy ma jeszcze otwarte i wykrzywioną twarz.

— To Adolf Hitler kładzie podwaliny pod swoją dyktaturę.

Wylamane należy asfalt, zebrać kamienne płyty. Piętrzą się barykady przez całą szerokość ulicy. Wznoszą się piętka przeszkód, na których ma broczyć krew. Niech krzyczą komuniści, niech wznoszą młot i sierp. Niech centrum katolickie drży w kunktatorskiej polityce. Szturmowe oddziały młodzieńców rozbijają moskiewskie bojówki, szturmowe oddziały młodzieńców zniszcza się centrum. Niech żyje trzeci cesarstwo!

— To Adolf Hitler kładzie podwaliny pod swoją dyktaturę.

Pałą się świece w dużym ołtarzu, kapłan odprawia mszę świętą. Organy kościelne hucają. Ludność Recklinghausena świętej niedziele. Modlą się ludzie o pokój i jedność, modlą się o szczęście, o chleb powszedni, o pomyślność. Prosi młody o możliwość działania i życie, dziękując stary za wszystko, co otrzymał. Organy hucają, ludność zaczyna śpiewać.

Z tupotem i brzękiem wkracza do kościoła oddział bronzowych koszul. Błyska sztandar z „hakenkreuzem”. Osiemdziesięciu hitlerowców demonstruje swoją obecność, demonstruje swoją przewagę. Oto stoją w domu Bożym, przybyli nie po to, by Bogu cześć oddać, lecz po to, by swą przewagę zaznaczyć. Drżący wroga ludności katolicka, oburzają się, lecz ślepo bądź posłuszna. Oto nad tobą jest symbol władzy najwyższej, oto jest krzyż prawdziwy: Hakenkreuz.

— To Adolf Hitler kładzie podwaliny pod swoją dyktaturę.

Oszłonięci Niemcy hasłami, nie zatowarzą Niemcom obietnic. Zanim pełnię władzy się nie osiągnie, pozyskać bezrobotnych, pozyskać niezadowolonych. Mężczyźni dać walkę i działanie i skuć go mocno ze sobą. Lecz mężczyźni to połowa narodu, głoszący wszak także kobiety, kobiety mają wpływ na mężczyzn, kobiety muszą być zwolenniczkami Hitlera.

I na olbrzymim wiecu, w obecności przedstawicieli „Narodowego Związku Kobiet” przyszyły dyktator Niemiec przemówił w te słowa:

„Zarzucając nam, że odbieramy prawa kobiecie, że odbieramy od niej jej zdobycze. Zarzucając narodowym socjalistom, że kobieta będzie u nich mniej miała, niż po rewolucji listopadowej. Lecz pytam was, kobiety: co dała wam listopadowa rewolucja? I odpowiadam za was: 50 tysięcy kobiet dostało posady urzędnicze, 50 tysięcy kobiet jest partyjnymi pionkami. W trzecim cesarstwie będziecie gwizdać na to! W trzecim cesarstwie nie będziecie tego polzobowały! Gdyż w trzecim cesarstwie każda z was będzie miała męża!”

Ogólny porządek radości był odpowiednią na te słowa. Entuzjazm ogranał zebrane, entuzjazm a myśli o jasnej przyszłości. Na cześć wodza zbrzmiał długi nieustający okrzyk. Adolf Hitler wznosił swoją potęgę. Adolf Hitler zdobył sobie tysiące.

— A to jest budowanie fundamentów pod przyszłą dyktaturę. W. Tollinek.

tów i zebrał, w których bierze udział osobiście lub zbiera głos. Jak wiadomo sama obecność Hitlera na meetingsach ścięga z reguły wieloletnie tłumy. Nie też dziwnego, że dochód, który zgarnął z tego tytułu w ciągu roku ubiegłego, wyniósł 200.000 marek. Rok obecny z powodu kampanji wyborczej, zapowiada się jeszcze lepsze.

Hitler zarabiał zatem około pół miliona marek rocznie. Wcale nieźle, jak na te ciężkie czasy, a zwłaszcza jak na kraj o siedmiu milionach bezrobotnych.

z pod złotą - płowej czupryny patrzył... patrzył... Wyglądał jak daleki, nieśmiały anioł... Ojciec mi mówił, że ten młody malarz będzie sławny, więc odniosłam się do niego z niezwykłym respektem, zwłaszcza oglądając jego rysunki u dyr. Muzeum Narodowego Łuszczykiewicza, a on pisał do przyjaciela „ta ładna Romerówna, co chodzi na pensję na Gołębia”...

Przez 10 lat mieszkania z Rodzicami w Krakowie, nigdzie mi tak mało i wesoło nie było jak tam, w tym serdecznym dworku, pełnym słonecznej życzliwości, lotnych myśli i szumiącej zabawą, fantazją twórczą młodzieży. „Pójdiesz albo nie pójdiesz do Wańkowiczów”, to był mój dziadek Damokles wiszący nad moją buntowniczą głową od niedzieli do niedzieli. Podrastając oceałami coraz głębiej wartości tamtejszej atmosfery... Jakże po powrocie na Litwę młodzież ziemianńska wydała mi się marna, płaska, bezwartościowa. Tamci ludzie... tamci twórcy ludzie, którzy wciąż coś budowali... Warto w dzisiejszych, dość mętnych czasach, wspomnieć po odwiezieniu miasta pamiętek tamtą epokę i owo grono twórczych duchów.

Hel. Romer.

Tydzień Społeczny „Odrodzenia“.

W dniach 21-27 sierpnia odbędzie się w Lublinie XI Tydzień Społeczny S. K. M. A. „Odrodzenia“.

Tegoroczny Tydzień Społeczny zapowiada się szczególnie interesująco ze względu na rolę grupy wileńskiego „Odrodzenia“.

- 1. Chrystus w życiu współczesnego człowieka.
2. Sensus catholicus in chaosie współczesnych prądów filozoficznych.
3. Europa podwójnym światem.

Rozkład jazdy autobus. Wilno - Grodno. Odjazd z Wilna: g. 6:00, 13:00 i 15:00.

Dźwięk teatr świetlny PAN. ul. Wielka 42, tel. 5-28.

Dźwiękowe Kino CASINO. ul. Wielka 47, tel. 15-41.

PENSJONAT WERKI

Miejscowość przeliczna, zdrowa, las, rzeka, park. Bezpośrednia komunikacja autobusowa i statkami.

PISMO CODZIENNE Kurjer Wileński. Niezależny Organ Demokratyczny. Wilno, Jagiellońska 3.

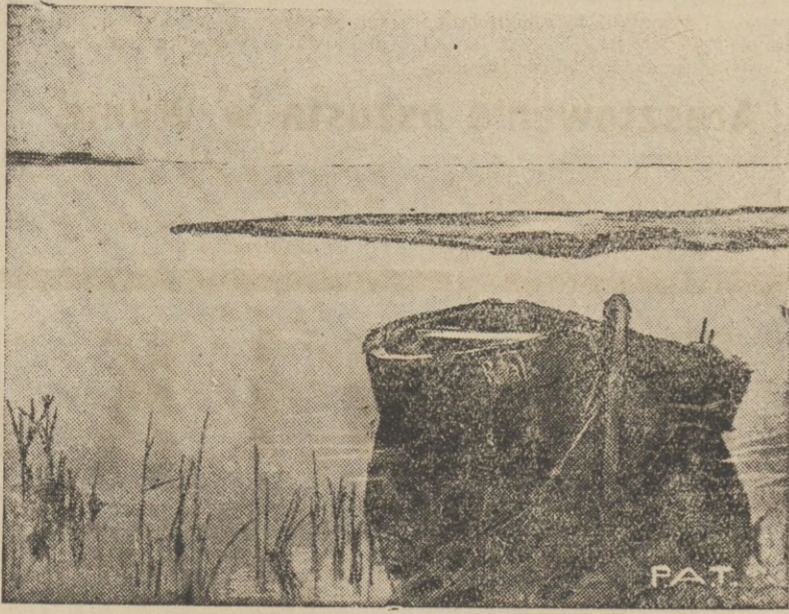
Pismo nasze dziś czyta każdy obywatel nie tylko na Wileńszczyźnie, ale w całej Polsce i zagranicą.

Jaki będziemy mieli zespół w przyszłym sezonie teatralnym?

Z wielkim niepokojem zapytujemy siebie, jaki będziemy mieć zespół w przyszłym sezonie teatralnym.

Trudno jednak. Już się stało i niema na to rady, wyżej wymienieni artyści już odeszli i ciężko się, że się dostali na sceny stołeczne.

Z nad morza polskiego.

Na zdjęciu naszym widzimy fragment polskiego wybrzeża morskiego w okolicy Oslanina z jedną polską wysepką morską.

SPORT. Awantura na meczu piłkarskim włosko-czeskim.

RZRM, 12.7. (Pat). — Cała prasa odziana i sportowa Włoch komentuje zachowanie się publiczności czeskiej w Pradze podczas meczu o puchar Europy Środkowej.

mecz. Dziennik pisze: Jako sportowcy nie żądamy unieważnienia meczu, ale jako Włosi musimy żądać publicznego zadośćuczynienia.

NOWY ZARZĄD K. S. „DRUKARZ“. Na odbytem Dorocznym Walnym Zebraniu członków K. S. „Drukarz“ w dniu 10-go b. m. wybrano nowy zarząd w składzie:

W konkursie oficera pierwszego stopnia nabytem Dorocznym Walnym Zebraniem członków K. S. „Drukarz“ w dniu 10-go b. m. wybrano nowy zarząd w składzie:

ELIMINACYJNE ZAWODY O MISTRZOSTWO ARMJI.

ELIMINACYJNE ZAWODY O MISTRZOSTWO ARMJI W POZNANIU.

BIAŁYSTOK. (Pat). W Białymstoku odbyły się 2-dniowe eliminacyjne zawody brygady kawalerii w Białymstoku.

POZNAN. (Pat). Na hippodromie poznańskim odbyły się zawody eliminacyjne do mistrzostw armji.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Groźny strajk węglowy w Belgji.

BRUKSELA, 12.XII. (Pat). Sytuacja strajkowa w zagłębiu węglowym jest nadal poważna.

W samym Charleroi sytuacja staje się z każdą chwilą coraz groźniejsza. Deputowani socjalistyczni, którzy przybyli tam na czele z Vanderveldem zostali wygwizdani.

Król belgijski wrócił do kraju. BRUKSELA, 12.VII. (Pat). Przybył tu wczoraj z wypoczynku w Szwajcarii król Albert.

był szereg konferencji z ministrami na temat sytuacji w zagłębiu węglowym.

Sytuacja strajkowa. BRUKSELA, 12.XII. (Pat). Przywódcy partii robotniczej oraz komisja socjalistycznych związków zawodowych postanowiły zamiechać myśli natychmiastowego strajku generalnego.

nia jakiegokolwiek redukcji zarobków i zasiłków dla bezrobotnych, wreszcie wprowadzenia 40-godzinnego tygodnia pracy.

Sytuacja została opanowana. BRUKSELA, 12.7. (Pat). W okrogu górniczym została obecnie zupełnie opanowana przez wojsko i żandarmerję.

w wzięciu, Auta pancerne, krążące po ulicach z karabinami maszynowymi, budzą wśród manifestantów postrach.

Porozumienie, godzące w polskich emigrantów. BRUKSELA, 12.7. (Pat). — Do konsulatu polskiego w Brukseli nadeszła wiadomość, że dyrekcje kopali zgodyli się na żądania związków socjalistycznych.

kawalerów, lub tych, którzy mają rodziny w swym kraju. W razie wejścia w życie tej umowy większość polskich emigrantów znalazłaby się bez pracy i zostałaby zmuszona w ten sposób do opuszczenia Belgji.

Uniwersytet w Berlinie zamknięty.

BERLIN, 12.XII. (Pat) Na uniwersytecie berlińskim przyszło dzisiaj do nowych starć między studentami hitlerowskimi a republikańskimi.

Uniwersytet w Berlinie zamknięty.

niedzię złożone przez organizację studenckie pod pomnikiem poległych pod Langemark. Republikańskie Zw. studenckie ogłosiły odezwę, występującą przeciwko pomowaniu ich o dopuszczenie się wzmiankowanego czynu.

Kampanja wyborcza w Niemczech.

BERLIN, 12.7. — Narodowi socjaliści prowadzą kampanję wyborczą pod hasłem obalenia traktatu wersalskiego.

Kampanja wyborcza w Niemczech.

czego — jak pisze „Angriff“ — nie dopuszczono, aby nie drażnić Polaków.

Eksplozja ropy w Kanadzie.

WINNIPEG, 12.7. (Pat). — Z Montrealu donoszą o strasznym wybuchu ropy, skutkiem którego zginęły — o ile dotąd ustalono — 24 osoby.

Eksplozja ropy w Kanadzie.

ściany statku i palaca się ropa zaczęła się wylewać. Siła dalszych wybuchów rozbiła ściany doku i statek runął w wodę.

Złoto z dna oceanu do Banku Włoskiego.

RZYM, 12.7. (Pat). — Część złota, przypadająca imprezie włoskiej która wydobyla z głębi oceanu zatopione skarby, znajdujące się na pokładzie statku „Egypcie“, zostanie zakupiona przez Banca d'Italia.

Złoto z dna oceanu do Banku Włoskiego.

tonny złota, co przy cenie 10 tysięcy lirów za kilo daje sumę 15 milionów lirów.

„Król obuwia“ Bata zginął.

PRAGA, 12.7. (Pat). — Właściciel wielkich fabryk obuwia Tomasz Bata uległ wypadkowi samolotowemu.

„Król obuwia“ Bata zginął.

o godzinie 6 rano. Samolot spadł gwałtownie z wysokości 600 metrów na lotnisko w Otrokowicach niedaleko Złinu.

Dźwięk teatr świetlny PAN. ul. Wielka 42, tel. 5-28.

Dźwiękowe Kino CASINO. ul. Wielka 47, tel. 15-41.

Dziś premiera! Wielki film sensac. - kryminalny. Nad program: Rewelacyjne dodatki dźwiękowe.

W pogoni za milionami. Władzia ZWIRLICZA. Z udziałem genialnego Lucjana Albertini i uroczej Elzy Temary.

Ogłoszenie. Zarząd Spółdzielni Rolniczo-Budowlanej w Małych Solecznikach. Zarząd Spółdzielni Sprzedawców Gazet w Wilnie.

DJABEŁ. Bożyszcze kobiet, ulubieniec całego świata jako „złoty młodzieniec“ w wielkim arcywies 100% przeboju śpiew.-dźwięk.

Biblioteka Nowości. ul. Jagiellońska 3, m. 33. zaopatrzona w znaczny dobór ostatnich nowości i dzieł klasycznych.

MORTIN. PRZYJMUJE OBSTALUNKI I REPERACJE. Pracownia OBUWIA M. DRZEWIŃSKI.

OTWOCK. Leśna stacja klimatyczna. Sezon całoroczny. Wskazania: wszelkie stadia chorób płucnych, oszroniny, wyczerpanie, niedokrwistość, żoły, krzyżca, choroby serca i naczyń.

Sklep Materiałów Piśmiennych „ELEONORA“. Wilno, ul. Św. Jańska 1 (dawnie Borkowski).

PIANINO. krzyżowe koncertowe w dobrym stanie do sprzedania.

LETNISKO. blisko Wilna, las, rzeka, miejscowość zdrowa.

3 pokoje. z wygodami i używalnościami.

Grupa studentów. przygotowuje do egzaminów z wszystkich przedmiotów.

Pracownia OBUWIA M. DRZEWIŃSKI. Bonifraterska 6.

Uczeń 8 kl. gimn. udziela korepetycji w zakresie 7-u klas gimnazjum.

Zgubniony. numer rowerowy Nr. 1264 unieważnia się.

Zniżki celne na papier. W dniu 11-ym b. m. ogłoszono urzędowo w Dzienniku Ustaw Nr. 68 rozporządzenie ministra skarbu.

Echa dzikiej burdy „obwiepalców“. GDYNIA, 12.7. (Pat). — Poza aresztowanymi wczoraj przywódcami O. W. P. którzy wywołali awanturę podczas zlotu Sokolów.

Loty na polskich liniach lotniczych w czerwcu. W miesiącu czerwiec samoloty Polskich Linii Lotniczych „Lot“ odbyły 633 loty.

Czy wiecie, że... Pierwszy dziennik drukowany chińskie mi złogkami ukazał się p. t. „Ta Wan Pao“ w Szanghaju przed 2 miesiącami.

NA WILEŃSKIM BRUKU. KRAJDZIEŻE. W dniu 11 b. m. Łokuciejewski Włodzimierz (Połocka 15) zameldował, że w tym dniu w czasie kąpienia się z nad rzeki Wilenki.

W dniu 11 b. m. Łokuciejewski Włodzimierz (Połocka 15) zameldował, że w tym dniu w czasie kąpienia się z nad rzeki Wilenki.

W dniu 11 b. m. Łokuciejewski Włodzimierz (Połocka 15) zameldował, że w tym dniu w czasie kąpienia się z nad rzeki Wilenki.

W dniu 11 b. m. Łokuciejewski Włodzimierz (Połocka 15) zameldował, że w tym dniu w czasie kąpienia się z nad rzeki Wilenki.

Gluchota, szum, cieknięcie uszów — uleczenie. Liczne podziękowania. Z. Zoelner, Katowice, ul. Mickiewicza 22.

UCZENICA. 7-mej klasy wyjedzie na kondycję. Lubliński, Niemiecki, łacina, matematyka, polski.

Rządca domu. poszukuje posady tylko dla mieszkaniec. Oferty do Administracji „Kurjera Wileńskiego“.

Młoda panna. o milej powierzchowności, sumienna i pracowita poszukuje pracy.

Poszukuje posady. jakiegokolwiek pracy biurowej, magazyniera ewentualnie. Obecny z księgowością. Złoty, niewielką kaucję. Łaskawe oferty do Administracji.

Poszukuje posady. woźnego, posiadającego świadectwa Kozyczkowa 39-3.